

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ім. О. М. МАРЗЄЄВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»

Узгоджено

**Рішенням Вченої ради
ДУ «ІГЗ ім. О.М. Марзєєва НАМНУ»
№ 12 від 26.12.2018 р.**

Уведено в дію

**Наказом директора
№ 1д/ 56 від 29.12.2018 р.**

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін
здобувачами вищої освіти
та формування вибіркової частини робочих навчальних планів

Київ 2018

I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти та формування вибіркової частини робочих навчальних планів освіти у Державній установі «Інститут громадського здоров'я ім. О. М. Марзєєва Національної академії медичних наук України» (далі – ДУ «ІГЗ НАМНУ», Установа) розроблено відповідно до: Закону України «Про вищу освіту» 1556-VII від 01.07.2014, (п.15 частини I, ст.62), роз'яснень та рекомендацій щодо реалізації наказу Міністерства освіти і науки України від 26 січня 2015 року № 37 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік», що надає здобувачу вищої освіти, який навчається у ДУ «ІГЗ НАМНУ», право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених освітньо - науковою програмою (ОНП) та навчальним планом (НП).

Цей порядок запроваджується в ДУ «ІГЗ НАМНУ» з метою:

- поглиблення здобувачами вищої освіти додаткових спеціальних професійних знань в межах вибраної ОНП та здобуття ними спеціальних професійних компетентностей, зокрема, отримання навичок проведення наукових досліджень під керівництвом наукового керівника;

- створення умов для розвитку особистості й творчої самореалізації кожного здобувача вищої освіти, задоволення його освітніх і кваліфікаційних потреб;

- підвищення якості освіти, особливо науково-дослідної компоненти, оновлення її змісту та удосконалення організації навчально-виховного процесу за умови оновлення вибіркової частини навчальних планів новими навчальними курсами відповідно до розвитку сучасних напрямів науки;

- забезпечення реалізації здобувачем вищої освіти індивідуальної освітньо-наукової траєкторії в межах ОНП, за якою він навчається, та вибору додаткових курсів з інших ОНП інших наукових установ НАН, НАМН України та ЗВО;

- регламентації порядку формування змісту вибіркової частини робочих навчальних планів ДУ «ІГЗ НАМНУ».

Навчальний план з відповідної ОНП - це нормативний документ ДУ «ІГЗ НАМНУ», який складається на підставі ОНП зі спеціальності та структурно-логічної схеми підготовки і визначає перелік та обсяг нормативних дисциплін (обов'язкова компонента ОНП, що включає обов'язкові для підготовки аспірантів навчальні дисципліни - загальноосвітні та за вибором ДУ «ІГЗ НАМНУ») та вибіркової частини навчальних дисциплін (вибіркова компонента ОНП, з якої аспіранти можуть вибирати навчальні курси самостійно), та містить послідовність вивчення дисциплін, конкретні форми проведення навчальних занять та їхній обсяг, графік навчального процесу, форми та засоби проведення поточного і підсумкового контролю.

Загальний обсяг навчального часу дисциплін вибіркової частини (за вибором аспіранта) має становити не менше 25 % від загального навчального часу.

Для конкретизації планування та організації навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план (РНП).

Робочий навчальний план ОНП з відповідної спеціальності є нормативним документом ДУ «ІГЗ НАМНУ», розробленим на основі навчального плану ОНП з урахуванням особливостей фахової підготовки, і визначає етапи навчального процесу у розрізі навчальних семестрів за роками підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня (ОКР) «доктор філософії» відповідної галузі знань, спеціальності (спеціалізації).

Робочий навчальний план включає обов'язкову компоненту, яка містить дисципліни загальної підготовки та за вибором ДУ «ІГЗ НАМНУ», та вибірковою компоненту, яка містить дисципліни вільного вибору здобувачів ОКР «доктор філософії».

Дисципліни вибору ДУ «ІГЗ НАМНУ» за спеціальностями входять до обов'язкової компоненти РНП, який складається перед початком навчального року, та вводяться з метою:

- задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб аспірантів, посилення їхньої конкурентоспроможності, сприяння академічній мобільності;
- набуття здобувачами вищої освіти знань, умінь, навичок та компетентностей додаткової спеціалізації;
- ефективного використання можливостей ДУ «ІГЗ НАМНУ».

Дисципліни вільного вибору здобувачами вищої освіти входять до вибіркової компоненти навчальних планів ОНП ДУ «ІГЗ НАМНУ» і вводяться з метою:

- забезпечення можливостей поглибленого вивчення навчальних курсів за напрямом професійної наукової підготовки здобувачами вищої освіти;
- задоволення освітньо-кваліфікаційних потреб аспіранта;
- набуття додаткових спеціальних професійних знань та фахових компетентностей;
- урахування особистих прагнень та уподобань аспірантів щодо своєї майбутньої професійної діяльності.

Розподіл обов'язкових (нормативних) і вибірових дисциплін за курсами та семестрами здійснюється з урахуванням логічної послідовності вивчення взаємопов'язаних курсів.

З метою реалізації основних принципів гуманізації освіти та забезпечення можливостей формування у аспірантів індивідуальної освітньо - наукової траєкторії у межах ОНП ДУ «ІГЗ НАМНУ» за спеціальністю, за якою навчається аспірант, та навчальних планів інших спеціальностей, у ДУ «ІГЗ НАМНУ» запроваджено індивідуальні навчальні плани аспірантів.

Індивідуальний навчальний план здобувачами вищої освіти (ІНП) є робочим документом, який містить інформацію про перелік та послідовність вивчення навчальних дисциплін, обсяги навчального навантаження з усіх видів навчальної діяльності, науково-дослідного складника підготовки фахівців та систему оцінювання результатів навчання. У ІНП фіксують навчальну успішність здобувача вищої освіти протягом усього періоду навчання, результати державної атестації та рішення екзаменаційної комісії. У підготовці наукового та навчального складників ІНП здобувача вищої освіти консультує науковий керівник.

ІНП складається на основі РНП відповідної спеціальності, за якою навчається здобувач вищої освіти, та вибраних ним дисциплін з навчальних планів інших спеціальностей (за потреби) і включає нормативні та вибіркові навчальні дисципліни з урахуванням структурно-логічної схеми їхнього вивчення.

II. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Індивідуалізація навчального процесу є визначальним принципом підготовки фахівців у ДУ «ІГЗ НАМНУ».

Реалізація принципів індивідуалізації навчання здійснюється шляхом вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін з наступним внесенням їх до ІНП, що дає змогу сформувати індивідуальну траєкторію навчання з урахуванням власних уподобань стосовно майбутньої професійної діяльності.

ІНП складається здобувачами вищої освіти за конструктивною допомогою їхніх наукових керівників, на основі навчального плану з певної спеціальності з урахуванням переліку, обсягів та послідовності викладання нормативних (обов'язкових) і вибірових навчальних дисциплін відповідно до структурно - логічної схеми підготовки фахівців.

Терміни проведення процедур вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін визначаються науково-методичною радою ДУ «ІГЗ НАМНУ» і є важливими для своєчасного планування та організації освітнього процесу.

Процедуру вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти проводять, починаючи з їх зарахування до аспірантури ДУ «ІГЗ НАМНУ» і до кінця квітня місяця першого року навчання.

Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОНП академічної мобільності або подвійного диплому, процедури вільного вибору дисциплін організуються у терміни і за порядком, узгодженими з партнерами щодо виконання спільних з ДУ «ІГЗ НАМНУ» програм академічної мобільності.

Порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти з

дисциплін вільного вибору таких:

– після зарахування здобувачів вищої освіти до аспірантури ДУ «ІГЗ НАМНУ» в листопаді місяці (відразу після закінчення вступних екзаменів) доводять до відома здобувачів вищої освіти перелік дисциплін вільного вибору на подальший період навчання, порядок їхнього вивчення, описи (силабуси) змісту вибіркового навчального курсу та забезпечують контакти з науковими керівниками з усіх питань щодо вибору тієї чи іншої дисципліни;

– до кінця квітня місяця 1-го навчального року аспіранти подають заяви, узгоджені з науковим керівником, із зазначенням вибраних дисциплін із запропонованого переліку дисциплін вільного вибору аспірантів.

Чисельність здобувачів вищої освіти у групі з вивчення циклу вибіркового дисциплін має бути не меншою за 2 особи.

Зміни до вибіркової частини свого ІНП вищої освіти 2 курсу може бути внесено не пізніше, ніж за два місяці до початку другого навчального року за обґрунтованою заявою аспіранта.

Робочий навчальний план другого року навчання аспіранта з переліком вибіркового дисциплін затверджують наказом директора ДУ «ІГЗ НАМНУ».

У разі переведення здобувача вищої освіти з іншої наукової установи НАН та НАМНУ України або ЗВО та поновлення на навчання, до індивідуального навчального плану включають дисципліни, вивчені аспірантом у попередній період, та результати їхньої підсумкової атестації (відповідно до академічної довідки).

III. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Заяви здобувачів вищої освіти, розпорядження про формування груп зберігаються впродовж усього терміну навчання.

У випадку поновлення, переведення здобувача вищої освіти, допуску до занять після завершення академічної відпустки за письмовою заявою здобувача вищої освіти є можливим перезарахування обсягу вивчення вибіркового дисциплін за рахунок результатів навчання фактично вивчених дисциплін.